

ОБЩИНА ШАБЛА

ОДОБРЯВАМ:

.....
МАРИАН ЖЕЧЕВ
КМЕТ НА ОБЩИНА ШАБЛА

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ 2021-2027 Г. НА ОБЩИНА ШАБЛА

2025 година

Годишният отчетен доклад за наблюдение изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Шабла за периода 2021-2027 г. (ПИРО) е изготвен на основание чл. 23, т. 4 от Закона за регионалното развитие (ЗРР) и чл.72 от Правилника за прилагане на ЗРР (ППЗРР). Това е третия отчетен документ за новия програмен период, който обобщава всички проекти, мерки и дейности, реализирани на територията на Община Шабла в периода 01.01.2025 г. - 31.12.2025 г.

Планът за интегрирано развитие е документ, който определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Шабла и връзките и с други общини, в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен район от ниво 2 и Общия устройствен план на общината. Съгласно нормативните изисквания Планът за интегрирано развитие на община (ПИРО) се разработва за срок от 7 години. Като стратегически документ той обвързва сравнителните предимства, ресурси и потенциал на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети, насочени към устойчиво, интегрирано развитие, по-добро качество на живот и по-висок жизнен стандарт за хората.

Планът за интегрирано развитие на община Шабла за периода 2021-2027 г., е приет с Решение № 281 от 29.10.2021 г. на Общински съвет – Шабла и е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие (ЗРР) и Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г.

Основната цел на ПИРО на община Шабла за периода 2021-2027 г. е стимулиране на устойчив растеж и осигуряване на пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и ресурси, за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия, съгласно чл.13, ал.2 от ЗРР.

Съгласно чл. 22 от ЗРР, кметът на общината „ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината“ в т.ч.

„представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет“. Кметът е натоварен и с функцията да „осигурява публичност и прозрачност на плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му“.

Целта на годишния доклад е да обобщи постигнатото през календарната година (от 01.01. до 31.12.) и да оцени доколко ефективно и ефикасно е изразходван публичният ресурс, отчитайки социално-икономическата среда през съответната година, и при необходимост да отправи препоръки за предприемане на действия за корекция на процесите по планиране, програмиране и ресурсно осигуряване за развитието на общината.

Годишните доклади са основа за разработването на междинната и последващата оценки на ПИРО, поради което те се явяват важен елемент от системата за наблюдение и оценка на плана.

Предмет на наблюдение и оценка на годишния доклад е постигането на заложените в ПИРО цели и приоритети както по отношение на финансирането, така и по отношение на постигането на напредък по дефинираните индикатори за наблюдение. В доклада, се прави още преглед и оценка на извършените дейности, свързани с информирането и запознаването на широк кръг от заинтересовани страни относно изпълнението на ПИРО, вкл. конкретните проекти към него.

Структурата на Годишния доклад на плана е в съответствие с разпоредбите на Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР) чл. 72, ал. 8 и съдържа информация за:

1. Общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана;
4. Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;
5. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

Съгласно чл. 23, ал. 4 от ЗРР, Кметът на общината представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО за одобряване от общинския съвет. Общинският съвет одобрява годишните доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО по предложение на кмета на общината, съгласно чл. 24, ал. 4 от ЗРР. След приемането на доклада той се публикува на сайта на Общината и се предприемат действия за осигуряване на неговата публичност и достъпност от всички заинтересовани лица.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ПИРО цели осигуряване на ефективното изпълнение на плана, с оглед постигане на интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности, мерки и проекти.

Етапи, методи и източници на информация

Изготвянето на Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Шабла 2021-2027 г. премина през следните **фази**:

- Проучване: събрана е необходимата информация, статистически данни и други факти за нуждите на доклада;
- Анализ и оценка: извършено е обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация, направени са заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на ПИРО;

- Съгласуване: информацията и коментарите от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в доклада.

За изготвянето на Годишния доклад са използвани следните **методи**:

- Наблюдение: пряк метод за събиране на данни и информация;
- Проучване: проучване на документи, информация, данни и факти от различни източници;
- Описание: описание на факти, данни, резултати, препоръки и изводи;
- Анализ и синтез: анализ на базовата входяща информация и данни и обобщение на резултатите за нивото на изпълнение на ПИРО;
- Оценка: оценка степента на изпълнение, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси;
- Сравнение: сравнение на данни, показатели и резултати за формулиране на изводи и препоръки;

За изпълнение на различните фази и методи са използвани следните **източници на информация и данни**:

- ПИРО на Община Шабла 2021-2027 г.;
- Общинска администрация – писма, отчети и доклади от различни структури на администрацията, като отдели, звена, общински предприятия и др.);
- Други източници – териториални служби, НСИ, Агенция по заетостта, лечебни заведения, ИСУН 2020, публични справки, икономически данни и др.

При изготвяне на доклад за изпълнението на ПИРО ограничаващ фактор се оказва липсата на пълен набор от статистическа информация на ниво община към края на 2024 г. по някои от индикаторите. Причината е, че данните (предварителни/окончателни) се публикуват на интернет страницата на НСИ след м. март на следващата година. Това е в резултат на спецификата при събирането, обобщаването и представянето на статистическите данни.

ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Визията за развитието на община Шабла дава характеристики на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие и е формулирана така: **„Община Шабла – интегриран граничен туристически Черноморски район с уникално природно и културно наследство, конкурентоспособна икономика, привлекателно място за инвестиции и иновации с високообразован човешки капитал.“**

За постигането и са дефинирани 3 основни стратегически цели:

Стратегическа цел 1: Ускорено икономическо развитие, чрез ефективно използване на ресурсите и туристическия потенциал, привличане на инвестиции, иновации и нови технологии за повишаване на конкурентоспособността.

Стратегическа цел 2: Демографски подем, насърчаване на образованието, социалното включване, духовно развитие, съхранени традиции и културно наследство.

Стратегическа цел 3: Интегрирано териториално развитие и намаляване на неравенствата, чрез комплексно подобряване на транспортната и цифрова свързаност и достъпност, обновяване на инфраструктурите, енергийна ефективност и опазване на околната среда.

Стратегическата част на ПИРО ясно показва избраната посока на развитие на общината и сферите, към които приоритетно да бъдат насочени усилията и основната част от инвестициите. Целта е да се постигне концентрация и осезаем ефект на база на конкретните потенциали и местни специфики, а не да се формулират твърде общи и универсални цели и приоритети.

В съответствие с изведените цели са формулирани 5 основни приоритета и съответните мерки и дейности за постигането им.

Приоритет 1 – Засилване на конкурентните позиции на общината, устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството.

Този приоритет е насочен към развитие на местната икономика с акцент върху постигането на устойчив, иновативен и интелигентен икономически растеж, базиран на местните ресурси, подобряване на бизнес средата и стимулиране на предприемачеството.

МЯРКА 1.2. ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА НА ОБЩИНА ШАБЛА 2021-2027 Г.

Изпълнението на тази мярка е пряко свързана с оползотворяването и развитието на местните туристически ресурси, чрез подобряване на базовата инфраструктура и активно предлагане на интегрирани конкурентоспособни туристически продукти и услуги на българския и международен пазар

Мярка 1.2. Развитие на туризма като водеща индустрия, базирана на специфичните местни ресурси, уникалните природни и културни забележителности.

Тази мярка включва дейности за развитие на туристическата инфраструктура и подобряване на транспортния достъп до туристически обекти и маршрути, създаване на нови, обновяване и поддържане на съществуващите места за настаняване, разнообразяване на туристическото предлагане с нови атракции, маршрути и услуги, маркетинг на дестинациите с акцент върху по-значими културни и природни атракции и повишаване качеството на обслужване в туризма.

В насока изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти, както и изграждането и поддържането на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината, се изпълни следното:

- През отчетния период с държавна приемателна комисия бе въведен в експлоатация реконструирания Общински път DOB1226 /III-901/-Тюленово-Горун-/I-9/. Проектът е реализиран по Инвестиционната програма за общински проекти чрез финансиране от Министерство на регионалното развитие и благоустройството с подписване на Споразумение № РД-02-30-240 от 18.03.2024 г. Дължината на ремонтираният участък е 8 040 линейни метра. (повече информация в Мярка 5.1. Подобряване на транспортната достъпност и свързаност);

- На 17.12.2025 г. бе подписан Договор № BG16FFPR003-2.006-0108-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на Концепцията за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) „Варна – град отворен към морето, културен, туристически, образователен и здравен център, с грижа за хората и двигател на устойчивото развитие на Североизточен регион“ с водещ партньор община Варна. Концепцията се осъществява по Процедура BG16FFPR003-2.002 „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини“ по Приоритетни оси „Интегрирано териториално развитие на регионите и „Интегрирано градско развитие“ на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. Община Варна е водещ партньор, а Община Шабла и Медицински университет-Варна "Проф. Д-р Параскев Ив. Стоянов" са партньори в проектното предложение.

Основната цел на Концепцията е повишаването на привлекателността на Североизточният район и превръщането му в отворен към морето притегателен център, оползотворяващ специфичните потенциали на местното културно-историческо

наследство, природните и архитектурни забележителности с оглед подобряване условията за развитие на култура и туризъм, чрез инвестиции в градско развитие.

Концепцията включва 7 проектни идеи, две от които Община Шабла ще изпълнява:

1. Проектна дейност „Изграждане на дребномащабна туристическа инфраструктура в Селищно образувание „Кария“, Община Шабла като място за устойчив туризъм“. В рамките на тази дейност се предвижда ремонт и реконструкция на съществуваща улична мрежа чрез създаване на павирана алея и транспортна мрежа с места за временно паркиране, поставяне на стоманена стълба за подобряване на пешеходния достъп до плажа, детска площадка, съоръжения за отдих и спорт и др.

2. Проектна дейност „Изграждане на дребномащабна туристическа инфраструктура за популяризиране на природна забележителност „Скалния мост“ в с. Тюленово като място за устойчив туризъм – община Шабла“. Реализацията на тази дейност ще осигури подходяща инфраструктура за пълноценен отдих и устойчив туризъм около природна забележителност „Скалния мост“ в с. Тюленово чрез:

- Обособяване на основна пешеходна алея, свързваща летния амфитеатър, разположен в с. Тюленово, с природна забележителност „Скалният мост“, осигурявайки безопасен достъп на хора и достъпна среда за хора в неравностойно положение;

- Обособяване на разклонения от основната пешеходна алея (второстепенни алеи), оформящи обезопасени паркови площадки с пейки, перголи, кашпи за озеленяване, кошчета за отпадъци и парапет;

- Обособяване на прозирна конзолна площадка и кът за отдих и наблюдение на природна забележителност „Скалният мост“.

Концепцията за интегрирани териториални инвестиции е със срок на изпълнение 36 месеца и е на обща стойност 41 309 086,39 лв. с ДДС. Одобрената безвъзмездна финансова помощ за Община Шабла е в размер на 2 993 714,56 лв., от които 1391,00 лева са собствен принос.

През отчетния период са извършени регулярни почиствания и поддръжка на чистотата на територията на общината и в районите около всички паметници на територията на общината. Дейностите се изпълняват от общинско предприятие БКСТРО и включват в косене, изхвърляне на отпадъци, кастрене на дървесна и храстова растителност и поддръжка. Извършено е и планирано зацветяване на всички градинки в общинския център и в Градски парк Шабла.

- По отношение на **сметопочистването и сметоизвозването**, съгласно издадена заповед на кмета на община Шабла, за определяне на границите и районите на сметосъбиране за 2025 година, честотата на сметоизвозване в крайбрежните населени места и курортни зони – СО „Кария“, СО „Къмпинг Добруджа“, къмпинг „Космос“, къмпинг „Карвуна“, за сезон лято (юни, юли, август и септември) беше: 8 пъти месечно в периода 01.06.2025 г. – 30.06.2025 г.; 15 пъти месечно в периода 01.07.2025 г. – 31.07.2025 г.; 20 пъти месечно в периода 01.08.2025 г. – 31.08.2025 г.; 5 пъти месечно в периода 01.09.2025 г. – 30.09.2025 г.

Събития и мероприятия с местно и национално значение, допринасящи за развитието на туризма в общината.

За организацията на информационното обслужване на туристите значителен принос има Зелен образователен център (ЗОЦ). Центърът, вече е добре разпознаваем и посещаван от туристически групи и индивидуални туристи. За отчетния период са посрещнати повече от 50 групи със средно 30-тина човека. На всички е направена презентация на туристическите забележителности в района на Шабла посредством видеа

и печатни материали, карти и беседи за забележителностите на района на община Шабла. Също така са осигурени материали и сувенири за продажба. През юли и август са организирани работилници в рамките на традиционната услуга „Лятна работилница за деца, жители и гости на Шабла“.

През годината общинското ръководство организира и проведе редица събития и мероприятия в съответствие с нуждите на бизнеса и за рекламирането на Шабла и региона като туристическа дестинация, в които гражданите и гостите на града имаха възможност да се включат с участие в различни презентации, забавления, атракции, концерти, кулинарни състезания, конкурси и изложби, по значими и мащабни от които са:

- На 6 януари **Богоявление**, по традиция се състояха ритуали по изваждане на кръста в три населени места в община Шабла. Празнични литургии и водосвети бяха отслужени в Шабла, с. Крапец и Къмпинг Космос – с. Дуранкулак. Същия ден в Военно поделение Шабла се проведе и ритуал по освещаване на бойните знамена.

- За 13-та поредна година на 14.02.2025 г., по повод празника на лозаря – **Трифон Зарезан**, община Шабла и НЧ „Зора 1894“ в града, организираха конкурс за най-добро домашно вино, реколта 2025 година. В състезанието взеха участие 30 човека.

- В навечерието на 03.03.2025 г. в Шабла се състоя **празничен концерт „Всичко българско и родно“** посветен на Деня на самодееца и на Националния ни празник – 3 март.

- За втора поредна година община Шабла проведе конкурс **„Мартенички за големи и мънички“**

- С изложба и забавни истории от Мария Касимова-Моасе Шабла отбеляза **Деня на хумора и шегата**. Експозиция на тема **„Соц предмети, автомобили и мотори“** бе открита на 01.04.25 г. в НЧ „Зора 1894“ . Организатор бе Община Шабла, като местните жители предоставиха своите лични превозни средства и предмети, които разказват своята история през годините 1944-1989 г. Събитието предизвика голям интерес сред младите, а по-възрастните подтикна да споделят своите истории, свързани с едно отминало време на социалистическа България.

- Емоционална вечер подариха на публиката в Шабла артистите от клуб „Млад артист“ към ОДК със своето **„Женско царство“**

- На 30 май 2025 година се проведе **ученическа щафета „Памет“** по повод 125 години от Селския бунт срещу натуралния десятък от 1 юни 1900 година. Тя бе организирана от община Шабла в партньорство с ОУ „Св. Климент Охридски“ с. Дуранкулак, СУ „Асен Златаров“ гр. Шабла, кметство с. Дуранкулак, НЧ „Дружба 1898“ с. Дуранкулак и НЧ „Зора 1894“ гр. Шабла.

- На 30 май 2025 година във фойето на НЧ „Зора 1894“ Шабла беше открита изложба детско творчество под надслов **„Талантите от брега на морето“**. Тя бе посветена на 1 юни – **Международен ден на детето**.

- На 27 юни 2025 година, 25 юли, 8 и 18 август - **морски фар Шабла** беше отворен за посетители.

- На 25 юни 2025 година се състоя благотворителен концерт под надслов **„С песен и стих в сърцата“**, част от национално **турне „Концерти с кауза“**

- На 14 юни 2025 година в Хотелски комплекс „Яница“ с. Крапец се проведе XII-то издание на фестивала за шлагерна и стара градска песен **„Подари ми море“**. Организатори на фестивала са Община Шабла, Община Генерал Тошево, НЧ ”Светлина 1941” гр. Генерал Тошево, НЧ ”Зора 1894” гр. Шабла и Хотелски комплекс „Яница” с. Крапец. По регламент във фестивала участваха самодейни колективи, вокални групи,

дуети и индивидуални изпълнители към народни читалища, организации и творчески клубове, без възрастови ограничения или 22 участници в конкурсната програма.

- На 10 юни 2025 година в парка на Шабла се състоя концерт на **Португалски смесен католически хор**.

- В деня на **188-та годишнина от рождението на Васил Левски**, 18-ти юли, в Шабла, ръководството на града, обществени организации и признателни граждани, поднесоха венци и цветя пред бюст-паметника на Апостола на българската свобода в града.

- На 14.08.2025 г. от 10:00 до 12:30 часа 16 деца, жители и гости на община Шабла, преживяха своето кулинарно приключение в **лятна кухня Езерец**, организирано от МКБППМН Шабла и НЧ „Отец Паисий – 1901“.

- На 9 август 2025 г. живописното село Езерец отново стана сцена на магията на джаза. За седма поредна година се проведе вече традиционният фестивал **„JaZz doMoReTo“**

- На 25 юли се проведе **Панаир на науките и технологиите** в Морския клуб до Фар Шабла в рибарско селище Кария.

- Фондация „Трамплин Езерец“, чиято основна цел е да се възстанови сградата на Културния дом в селото, организира за жителите и гостите на общината поредица от срещи с любими изпълнители и досег до изкуството. На 25 юли 2025 година бе открита колективна изложба „Отпечатьци на паметта“ – резултат от работата на инициативата Living Museum, Ателие на Луната и местни артисти. В събота и неделя (26 и 27 юли) бяха концертите на „Уикеда“, Милица Гладнишка и „Михаил Йосифов секстет“, „Do Sho Band“, „Ropotamo“, DJ Robothko и др.

- В дните 5, 6 и 7 септември под надслов **„Фестивал на хвърчилата „вятър-птици-вода“ Шабла 2025“** се проведе 14-то издание на фестивалът на хвърчилата.

- В периода от 08-10 октомври 2025 г. Община Шабла взе **участие в XX Международно туристическо изложение „Културен туризъм“**, което се провежда в град Велико Търново. Събитието събира представители на общини, туристически организации, музеи, културни институти и туристически оператори от цяла България и чужбина.

- На 13 септември 2025 година, в Градския парк на Шабла се проведе 11-то издание на **Празника на плодородието**, посветен на щедрата шабленска земя, която ражда не само най-вкусните, но и най-едрите плодове и зеленчуци, и на готварските умения на сръчните хора от общината.

- На 18 октомври 2025 г. в село Дуранкулак се проведе второто издание на **Фестивала на тиквата**, който събра жители и гости от региона в празнична и усмихната атмосфера. Посетителите имаха възможност да се насладят на богатата изложба от тиквени ястия, домашни сладкиши, украси и изделия, изработени от местни майстори. Празникът беше съпътстван от фолклорна програма, в която участваха местни и гостуващи танцови групи. Събитието се превърна в чудесен повод за срещи, споделени усмивки и почит към есенните плодове и традиции на Добруджа.

- При рекорден брой участници – десет майстори-претенденти – в Шабла се проведе третото издание на **Празника на рибената чорба**. Тази година събитието се състоя на 6 декември, на Никулден, в хармония с празника.

По отношение на рекламирането на туристическия продукт на общината се извърши следното:

Туристическия потенциал на общината беше промотиран в две специализирани български издания – списание **„Дестинация България“**, което представя различните

видове туризъм в страната, туристическия продукт на местните икономики, българските общини, продукти и услуги за хотелиерския бизнес, и всичко свързано с туризма в България и списание „Черга БГ“ промотиращо традициите, културата, историята и изкуството в България.

През 2025 г. **Археологически комплекс „Дуранкулак-Хаманджия“** затвърди статута си на водеща туристическа атракция чрез участие в международни изложения и отчете ръст на посетителите след включването си в 100-те национални обекта. Активната промоция на обекта като „Европейската Троя“ и дигиталното присъствие на Namangia.eu бяха централни в стратегията на Община Шабла за привличане на културен туризъм.

През отчетната година, на интернет страницата на общината беше разширен и актуализиран разделът **„Туристически обект“**. В него се включиха всички категоризирани/ регистрирани места за настаняване и заведения за хранене и развлечения на територията на община Шабла, като за всеки обект се предоставя подробна информация относно капацитет, адрес, координати, период на работа. Инициативата се реализира изцяло безвъзмездно за хотелиери и ресторантьори, с цел тяхното популяризиране и подобряване на туристическата информираност и видимост на общината.

В изпълнение на чл. 16 от Наредбата за **Националния туристически регистър** и за условията и реда за вписване в Националния регистър и през 2025 година беше подадена актуална информация за туристическите забележителности в района която да бъде вписана в регистъра. Актуална информация за предстоящи събития, фестивали и туристически забележителности в общината се публикуваше и в електронния бюлетин на изданието **Бюлетин Култура на фокус 2025 г.**, към Министерство на туризма.

По заявен интерес от страна на хотелиерите на територията на общината, беше изготвен и разпространен спортен и културен календар на събитията за сезон 2025. Календарът обхващаше планираните културни, спортни и обществено значими събития през годината и имаше за цел да подпомогне туристическия сектор при информиране на гостите на общината. Обобщения календар от страна на Община Шабла беше предоставен на всички места за настаняване, за да могат при проявен интерес от страна на туристите да им предоставят актуална информация относно предстоящи фестивали, концерти, събори, турнири, празнични програми и други инициативи, организирани от общината и местните културни и спортни организации. По този начин се създаваха подобри условия за популяризиране на местните събития, удължаване престоя на туристите и повишаване привлекателността на общината като дестинация за културен и спортен туризъм.

В периода от 08-10 октомври 2025 г. Община Шабла взе участие в **XX Международно туристическо изложение „Културен туризъм“**, което се провежда в град Велико Търново. Събитието събира представители на общини, туристически организации, музеи, културни институти и туристически оператори от цяла България и чужбина. На щанда на Община Шабла бяха представени богатото културно-историческо наследство и природните забележителности на региона. Посетителите имаха възможност да се запознаят с археологическия комплекс „Дуранкулак – Хаманджия“, фара при нос Шабла – най-стария действащ фар по българското Черноморие, както и с уникалните възможности за еко и културен туризъм. Участието на Община Шабла в изложението имаше за цел да популяризира туристическия потенциал на региона, да развие партньорства с други общини и туристически организации и да привлече нови посетители към северното Черноморие.

За подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти, през 2025 година са изпълнени следните дейности:

Обработени са 29 заявления за откриване на процедура по определяне категория на туристически обекти – места за настаняване и заведения за хранене и развлечение; 7 заявления за прекратяване на дейност по искане на лицето изпълняващо дейност в обекта и 3 за прекратяване на процедура по определяне категория на обект; 1 заявление за промяна в обстоятелствата в категоризирани туристически обекти; 5 заявления за потвърждаване категорията на обект. В следствие на заседанията на ОЕККТО са осъществени проверки в местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения от експертна работна група , която е удостоверила, посредством констативни протоколи, издаването на удостоверения за утвърдена категория и категорийна символика на 34 туристически обекта. Обработени са 12 заявления за регистрация на хотелиерска дейност в места за настаняване от клас В – стаи за гости и апартаменти за гости и са издадени 12 удостоверения за регистрация на хотелиерска дейност на територията на общината.

Статистически данни:

- Брой места за настаняване с валидна категоризация към 31.12.2025г. – 118
- Брой заведения за хранене и развлечение с валидна категоризация към 31.12.2025г. – 51
- Брой регистрирани стаи апартаменти за гости към 31.12.2025 г.: апартаменти – 25; стаи за гости – 69;
- Общ брой места за настаняване към 31.12.2025 г. - 212
- Пренощували лица за 2025 г. - 13 694 (9 434 – българи; 4 260 - чужденци)
- Реализирани нощувки за 2025 г. - 50 773 (36 066 – българи; 14 707 - чужденци)

2025 г.	Преминали туристи			Реализирани нощувки		
	общо	Българи	Чужденци	общо	Българи	Чужденци
Януари	52	44	8	113	66	47
Февруари	21	12	9	66	17	49
Март	69	56	13	164	121	43
Април	129	65	64	263	149	114
Май	361	217	144	663	316	347
Юни	1816	1038	778	4835	2720	2115
Юли	5103	3643	1460	20763	15540	5223
Август	4858	3387	1471	19823	14180	5643
Септември	1121	828	293	3584	2589	995
Октомври	54	47	7	145	101	44
Ноември	62	50	12	185	132	53
Декември	51	47	4	169	135	34
Общо	13 694	9 434	4 260	50 773	36 066	14 707

Данните за 2025 г. потвърждават силно изразената сезонност на туристическия продукт в общината. Огромната част от дейността е съсредоточена в рамките на четири месеца (юни – септември):

- Пиков период са месеците юли и август, които генерират 72% от общия брой туристи (9 961 лица) и близо 80% от всички реализирани нощувки (40 586 нощувки).

- Най-висока е активността през юли, месецът с най-голяма натовареност – 5 103 пренощували лица и 20 763 нощувки.

Български пазар запазва водеща роля през активния сезон. През юли и август общината е посетена от 7 030 българи, което съставлява 74% от общия им брой за годината. Чуждестранните туристи започват активно присъствие още през май (144 лица) и запазват високи нива до септември (293 лица). През юни делът на чужденците е значителен – 43% от всички пренощували за месеца.

Периодът октомври – декември остава в "мъртъв сезон" с общо едва 167 туристи за тримесечието, което подчертава потенциала за развитие на събития и алтернативен туризъм в този интервал.

Пренощували лица и реализирани нощувки по гражданство в община Шабла за периода на изпълнение 2021 – 2025 г., на ПИРО 2021 - 2027 г.

Година	Пренощували лица			Реализирани нощувки		
	Общо	Българи	Чужденци	Общо	Българи	Чужденци
2021	14 112	11 561	2 551	55 056	44 955	10 101
2022	13 342	9 751	3 591	52 183	39 363	12 820
2023	12 945	8 951	3 994	46 953	33034	13 919
2024	13 315	9 307	4 008	49 344	35 348	13 996
2025	13 694	9 434	4 260	50 773	36 066	14 707

В данните се наблюдава динамика в туристическия интерес към региона, която преминава от лек спад към устойчиво възстановяване и ръст в чуждестранния сегмент. След период на спад (от 14 112 лица през 2021 г. до 12 945 през 2023 г.), от 2024 г. се забелязва възходяща посока. През 2025 г. броят на пренощувалите лица достига 13 694, което е ръст от близо 6% спрямо 2023 г. Налице е постоянна и позитивна тенденция при чуждестранните туристи. Техният брой е нараснал с 67% за целия период – от 2 551 (2021 г.) до 4 260 (2025 г.).

По отношение на регистрираните нощувки през 2025 г. са реализирани 50 773 нощувки, което стабилизира сектора след спада през 2023 г. (46 953 нощувки). Туристите реализират средно по 3.7 нощувки на лице. Прави впечатление, че чужденците реализират по-дълъг престой (средно 3.45 нощувки) спрямо предходни периоди, което показва повишаване на качеството на туристическия продукт.

По отношение на структурата на туристите, български граждани остават основният пазар за региона (около 69% от общия поток през 2025 г.), въпреки че техният брой е намалял спрямо пиковата 2021 г., а делът на чужденците в общия брой пренощували лица се е увеличил значително – от 18% през 2021 г. на 31% през 2025 г.

Събран туристически данък по населени места в общината

Населено място	Събран данък (евро)
Крапец	3 793,92 €
СО Къмпинг Добруджа	2 439,88 €
Шабла (град)	1 325,44 €
Дуранкулак	1 063,46 €
Тюленово	1 394,72 €
Езерец	833,11 €

СО Кария	365,48 €
Ваклино	38,35 €
Захари Стояново	28,53 €
Горун	10,23 €
	11 293.12 €

Анализът на данните за 2025 г. показва, че Община Шабла продължава да се утвърждава като дестинация за устойчив и природосъобразен туризъм. С общ брой от 50 773 нощувки и приходи от туристически данък в размер на 11 293,12 евро, се наблюдават следните ключови тенденции: Лидери в регионалното развитие: Село Крапец категорично се оформя като основен туристически център, генериращ близо 36% от общия брой нощувки в общината. Значителен принос има и СО „Къмпинг Добруджа“, което потвърждава засиления интерес към ваканциите в непосредствена близост до плажната ивица. Тюленово и Езерец показват стабилни резултати. Макар и с по-скромни показатели, присъствието на села като Ваклино, Захари Стояново и Горун в отчета е положителен знак за развитието на селския и алтернативния туризъм във вътрешността на общината. Събраните средства от туристически данък през отчетния период ще бъдат разходвани изцяло за дейности, предвидени в чл. 127, ал. 2 от Закона за туризма, насочени към устойчивото развитие на Община Шабла като дестинация през 2026 г.

При осъществени проверки в местата за настаняване е налице е системен проблем с регистрацията на туристите както и работа на обекти (стаи за гости и частни къщи), които остават извън обхвата на категоризацията/ регистрацията, което лишава бюджета от преки приходи за подобряване на инфраструктурата в същите тези населени места.

Мярка 1.3. Развитие на модерно, устойчиво и диверсифицирано селско стопанство

Селското стопанство е водещ отрасъл на икономика в община Шабла. То е основен източник на доходи и заетост за населението и продължава да играе важна роля за развитието на района. Благоприятното съчетание на природни и климатични условия както и големия процент на земеделските земи на територията на общината, са реална предпоставка за висока степен на развитие на земеделието. Общината включва значителна част от аграрния потенциал на областта.

За отчетната 2025 година секторът запазва своите стабилни позиции и устойчивост. Данните по наблюдаваните индикатори предоставени от Общинска служба по земеделие гр. Шабла са следните:

- Обработваема земеделска земя – 249 967 дка
- Създадени нови трайни насаждения – 0 бр.
- Земеделски производители – 261 бр.

Мярка 1.4. Устойчиво управление на горските ресурси

Предвидените мерки в този приоритет са насочени към подобряване качеството на екологичната инфраструктура, на социалната и екологична среда и ориентирането към по-зелена и нисковъглеродна икономика, опазване на богатото биологично разнообразие и превенция и защита от рискови бедствия и климатични промени.

Горските територии на община Шабла се стопанисват от Държавно ловно стопанство (ДЛС) – Балчик към ДП „Североизточно държавно предприятие“ на Министерство на земеделието и храните. Площта на горските територии в общината е 1 322 ха, или около 4% от общата територия на общината. В района на Община Шабла са разпространени следните основни дървесни видове: черен бор, дъб, цер, бряст, ясен, липа, топола, явор, орех, акация, келяв габър и др. От тях са сформирани както чисти насаждения, така и смесени широколистни, широколистно-иглолистни дървостои.

Приоритет 2 - Насърчаване на зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, чиста околна среда, приспособяване към изменението на климата, превенция и управление на риска.

Предвидените мерки в този приоритет са насочени към подобряване качеството на екологичната инфраструктура, на социалната и екологична среда и ориентирането към по-зелена и нисковъглеродна икономика, опазване на богатото биологично разнообразие и превенция и защита от рискови бедствия и климатични промени.

Мярка 2.1 Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите парникови газове

През отчетния период, община Шабла изпълни проект „Подобряване на енергийната ефективност чрез обновяване на системата за улично осветление в град Шабла и селата Граничар, Дуранкулак, Ваклино, Крапец, Езерец и Тюленово“. Проектът е финансиран по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG-RRP-4.028-0016-C01 от 01.11.2024 г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Националния план за възстановяване и устойчивост, приоритетна ос „Нисковъглеродна икономика“ процедура „Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление“. Накратко основните резултати и постигнатите цели в рамките на реализирането на проекта, са:

- подобряване на условията на живот на населението на територията на община Шабла;
- повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление;
- намаляване на емисиите на парникови газове;
- повишаване на производството на енергия от възобновяеми източници;
- подобряване качеството на уличното осветление и увеличаване процента на осветеност.

Основната цел на проекта е да се изпълнят мерки за енергоспестяване и подобряване на енергийната ефективност чрез обновяване на системата за улично осветление в град Шабла и селата Граничар, Дуранкулак, Ваклино, Крапец, Езерец и Тюленово. Конкретните цели реализирани по проекта, са:

- ЕСМ 1 – Цялостна подмяна на всички осветители с модерни светодиодни, с понижени загуби на електрическа енергия;
- ЕСМ 2 – Инсталиране на LED лампи с вграден фотоволтаичен модул, контролер и акумулатор;
- ЕСМ 3 – Система за автоматизация и управление на системата за външно изкуствено осветление;
- ЕСМ 4 – Мониторинг за потреблението на електрическа енергия.

Срокът за реализация на проекта беше 15 месеца – до 01.02.2026 г. Общата стойност е в размер на 1 037 617,00 лв. с ДДС, представляващи 100% безвъзмездна финансова помощ.

Въвеждане на ЕСМ в частни жилищни сгради на територията на община Шабла.

През 2025 г. е изградена 1 частна жилищна сграда, на която са поставени фотоволтаични системи.

Изграждане на соларни инсталации на общински сгради на територията на общината – сградата на общинска администрация, училища, детска градина, предприятия и др.

През отчетния период успешно бяха внедрени високотехнологични решения за възобновяема енергия в Спортен комплекс Шабла. Инициативата се осъществи с финансовата подкрепа на Националния план за възстановяване и устойчивост, по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на публичен сграден фонд за

административно обслужване, култура и спорт“ (Договор № BG-RRP-4.020-0076-C01). Проектът е на обща стойност 748 606,15 лв. с ДДС, представляващи 100% безвъзмездна финансова помощ, със срок за окончателна реализация до 30.06.2026 г.

При реализирането на проекта се извърши следното:

- Инсталиране на 208 монокристални фотоволтаични модула с единична мощност 450 Wp;

- Монтаж на два хибридни трифазни инвертора (общо 100 kWh) за преобразуване на генерираната енергия;

- Внедряване на съвременна система за съхранение на електроенергия (BMS) с общ капацитет от 160 kWh.

Основните резултати от изпълнението включват:

Реализираните мерки водят до драстично подобряване на енергийните характеристики на сградата и директно намаляване на разходите за енергопотребление на общинския бюджет. Освен икономическия ефект, проектът постига и значими социални цели – подобряване на микроклимата в помещенията за спортисти и граждани, намаляване на енергийните загуби и повишаване на експертния капацитет на администрацията в управлението на „зелени“ технологии.

С реализирането на този проект Община Шабла затвърждава ангажимента си към прехода към нисковъглеродна икономика и модернизацията на публичната спортна инфраструктура.

Мярка 2.2. Насърчаване на прехода към кръгова икономика.

В съответствие с разпоредбите на екологичното законодателство, община Шабла е въвела системи за разделно събиране на редица излезли от употреба масово разпространени отпадъци. За изпълнение на тези изисквания са сключени договори за сътрудничество между общината и организации по оползотворяване, които изпълняват задълженията на колективни системи от производители/вносители на съответния вид стоки, за постигане на целите за рециклирането и оползотворяването им, след излизането им от употреба.

На 28 август 2025 г., Община Шабла подписа договор № BG16FFPR002-2.004-0013-C01 за реализацията на проект № BG16FFPR002-2.004-0013 „Изграждане на система за разделно събиране и оползотворяване на зелени и биоразградими отпадъци за РСУО Добрич на територията на община Шабла“. Той се финансира по процедура за подбор BG16FFPR002-2.004 „Мерки за изграждане, разширяване и/или надграждане на общински/регионални системи за разделно събиране и рециклиране на биоразградими отпадъци-втора“ по приоритет 2 „Отпадъци“ на Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. Основната цел на проекта е намаляване на количеството депонирани битови отпадъци чрез осигуряване на капацитет за компостиране на разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци. С изпълнение на предложението следва да се постигнат националните, регионалните и общински цели за намаляване на количеството депонирани битови отпадъци, чрез осигуряване на допълнителен капацитет за компостиране на разделно събрани зелени и биоразградими отпадъци. За постигане на регионалните цели по чл. 31 от ЗУО за отклоняване на биоразградимите отпадъци от депа е необходимо прилагане на мерки за разделно събиране на биоотпадъци и предварително третиране на смесените битови отпадъци.

Съгласно направените към момента морфологични анализи на общия образуван и депониран битов отпадък от населението на територията на община Шабла, процентното отношение на количеството на зелените отпадъци е относително високо, което поражда и необходимостта да се пристъпи към изграждане на компостираща инсталация. Проектното предложение предвижда компостиращата инсталация да се изгради в ПИ 83017.89.73, с площ от 2680 кв. м., общинска частна собственост, с начин на трайно ползване „за стопански двор“, за който общината е възложила изготвянето на проект на

ПУП – ПЗ, с цел отреждането му „за площадка за третиране на зелени и биоразградими отпадъци“.

Ще бъде проведена процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Инженеринг – проектиране, СМР и авторски надзор за изграждане на система за разделно събиране и оползотворяване на зелени и биоразградими отпадъци за РСУО Добрич на територията на община Шабла“. В обхвата на площадката – предмет на проектното предложение се предвижда да бъдат разположени паркинг, бариера, автомобилна везна, вана за измиване на гуми и каломаслоуловител, павилион за контрол и охрана, навес за входящи отпадъци, навес на инсталация за компостиране, склад за готов компост, резервоар за инфилтрат, административно – битова сграда. Самата инсталация за компостиране ще включва зона за подготовка на дневна дажба, клетки за компостиране – I фаза, клетки за компостиране – II фаза, зона за пресяване и зона за лагериране на техниката. Паралелно с изграждането на предвидената инфраструктура ще се доставят мобилно оборудване – трактор с челен товарач, биошредер за дробене на дърва, сито и съдове за разделно събиране на зелени отпадъци. Ще се приложат мерки за повишаване на осведомеността и поведението за устойчиво управление на отпадъците в региона чрез отпечатване на информационни брошури и дигитални, провеждане на медийни и присъствени кампании и др. Изграждането на инсталацията по проекта ще оптимизира въведената система за сметосъбиране и сметоизвозване на територията на община Шабла, ще допринесе за намаляването на количеството депонирани отпадъци на регионалното депо в с. Стожер и удължаване на експлоатационния му срок, ще намали замърсяването на околната среда и ще произведе органичен компост – продукт за повишаване на почвеното плодородие.

Община Шабла ежегодно закупува съдове за битови отпадъци, с които подменя амортизираните такива или ги предоставя на новосъздадени обекти. През 2025 г. са закупени 130 броя черни пластмасови кофи – 120 л., с което общият брой на контейнерите за битови отпадъци на територията на общината става 610 броя, а на кофите – 1630 броя.

Събирането на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) се изпълнява от „Елтехресурс“ АД, съгласно договор № Д-93/13.07.2020 г., минимум два пъти годишно, след проведени информационни кампании, посредством мобилни екипи, които обикалят домове и офиси, след получени заявки. С допълнително споразумение № Д-93-2/ 30.06.2023 г. срокът на договора с „Елтехресурс“ АД е удължен с 3 години. През отчетния период са проведени 4 информационни кампании за акции по разделно сметосъбиране на ИУЕЕО.

Негодните за употреба батерии и акумулатори (НУБА) се събират от „Екобатери“ АД по силата на договор № Д-98/ 10.07.2020 г. Системата за разделно събиране на НУБА представлява мрежа от 27 съда, разположени на обществено достъпни места на територията на община Шабла – административни сгради, кметства, училища и търговски обекти. Периодично батериите от тези съдове се събират и се извозват до рециклираща инсталация за оползотворяване.

За предаването на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) има сключен договор № Д-111/ 12.07.2023 г. с „Автоекопроджект“ АД с 5-годишен срок на действие. За отчетния период не са предавани излезли от употреба моторни превозни средства.

Мярка 2.3. Опазване на околната среда и борба с климатичните промени

Тази мярка включва дейности свързани с: Запазване на качествата на околната среда и биологичното разнообразие; Подобряване природозащитното състояние на природни местообитания и видове, предмет на опазване в мрежата Натура 2000; Мерки

за намаляване на замърсяването на въздуха от битовото отопление, транспорта и вторично запрашаване, почистване и измиване на улици и др.; превенция и управление на риска от наводнения и засушаване; модернизация, укрепване и доизграждане на защитни съоръжения, корекция на речни корита, прочистване на дерета и др.; изграждане на нови и оптимизиране и/или разширяване на съществуващи системи за предупреждение, наблюдение, докладване; прогнозиране и сигнализиране във връзка с климатичните изменения и риска от природни бедствия и аварии.

Изпълнени дейности:

Община Шабла, съвместно с още деветнадесет малки крайбрежни общини от четири Черноморски държави, участваха като партньори в изпълнението на проект **FOODWISE** Interreg NEXT Черноморски басейн, съфинансиран от Европейския съюз. Консорциумът по проекта включва партньори от България, Гърция, Грузия и Турция, като Водеща организация в изпълнението е Асоциация „БИОМРЕЖА“ – България. Партньорските общини от България са Шабла, Каварна, Балчик, Бяла и Поморие.

Общата цел на FoodWISE беше да се засили потенциала на местните и регионални администрации в селските райони от региона на Черноморския басейн, по-специално в селищата с висок туристически натиск през летния сезон, като съвместно обучава и повишава осведомеността на местните граждани и туристи по отношение на **предотвратяването и намаляването на хранителните отпадъци като инструмент за намаляване на всички форми на замърсяване в техните територии**. Общото предизвикателство, с което трябваше да се справи проектът FoodWISE, е да се намалят хранителните отпадъци, свързани с потреблението и да се насърчат гражданите и гостите в Черноморския район (ЧР) да преосмислят и възприемат по-устойчиви навици по отношение на консумацията и изхвърлянето на храна.

През юни месец се проведе мащабна акция за **почистване на плажната ивица** между село Езерец и Къмпинг Шабла. Общото количество събрани отпадъци надхвърли 1 тон. Септември месец в Румъния и България се проведе трансгранична кампания за почистване на плажа. В Румъния акцията се проведе в община Лиману, а в България - на плажа в района на къмпинг „Космос“, с. Дуранкулак. Събраните отпадъци бяха извозени организирано до лицензирани депа и центрове за обработка. И двете инициативи по почиствания на плажната ивица са организирани от Община Шабла като част от дейностите по Проект **LEARN4SEA „Innovative joint learning for environmental-friendly behaviour of communities in the Black Sea Basin / Съвместно иновативно обучение за природосъобразно поведение на общностите в Черноморския басейн“**, финансиран по Програма **ИНТЕРРЕГ NEXT „Черноморски басейн“ 2021г.–2027г.** Морски център за образование и обучение - Румъния е водещ партньор по проекта, в който община Шабла участва заедно с Асоциация за изследване и развитие на Черноморското крайбрежие и р. Дунав (АЧД), България; Национална агенция по околна среда, Грузия; Университет Piri Reis, Турция. Проектът, съфинансиран от програмата **Интеррег NEXT “Черноморски басейн” 2021-2027**, е с общ бюджет от 823 980 евро, а общият размер на безвъзмездното финансиране е 741 582 евро. Общият размер на бюджета на Община Шабла е 148 661,04 евро. Съфинансирането от страна на община Шабла като партньор е в размер на 2% от общия ѝ бюджет по проекта или 2 973,22 евро. Срокът на изпълнение на проекта е 26 месеца.

Основната цел на проекта е да се разработят и изпълнят съвместни действия и кампании за повишаване на обществената осведоменост относно опазването на екосистемите в Черноморския басейн и намаляването на всички форми на замърсяване и да се допринесе за постигането на специфичната цел на програмата за засилване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и зелената инфраструктура и за намаляване на всички форми на замърсяване. Като част от дейностите по проекта са изработени и използвани 2 бр. образователни видеоклипове в проведени кампании за повишаване на осведомеността относно опазването на околната среда и обучения на гражданите на различни образователни нива, а именно: 1. „Какво ще

оставим след себе си?“ – видеоклип, свързан с темата за замърсяване с битови и промишлени отпадъци и 2., „Лесни стъпки за нулеви отпадъци“ – видеоклип, свързан с лесно приложими от всеки стъпки за намаляване на замърсяването на околната среда и др.

Почистване, обезопасяване и благоустрояване на дерета в общината.

Ежегодно в община Шабла се извършват проверки на проводимостта на речните корита (деретата) от комисия, назначена със заповед на Областния управител на област Добрич. През 2025 г. беше осигурена проводимост на деретата в с. Дуранкулак около мостовото съоръжение чрез отстраняване на самораслата дървесна и водолюбива растителност. При извършената проверка през 2025 г. комисията, назначена от Областния управител не констатира замърсявания по речните корита на територията на общината.

През 2025 година, община Шабла изпълнява Проект BG16FFPR002-3.001-0001 „Изпълнение на мерки 54, 55 и 56 от Националната рамка за приоритетни действия (НРПД) за Натура 2000 на територията на Община Шабла“, осъществяван с финансовата подкрепа на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., съфинансирана от Европейския съюз. Основната цел на изпълнението на проекта е да се подобри природозащитното състояние на крайбрежни и дюнни типове природни местообитания в две защитени зони от Директива 92/43: BG0000154 „Езеро Дуранкулак“ и BG0000621 „Езеро Шабла – Езерец“, попадащи на територията на община Шабла, чрез премахване на негативни влияния и заплахи върху тях. Дейностите по проекта предвиждат премахване на нетипичната и инвазивна растителност, ще бъде поставена ограда която да възпрепятства преминаването и паркирането на автомобили по дюните, поставяне на дървените скари, които имат за цел да осигурят безпрепятствен достъп до плажа като предотвратяват тяхното утъпкване и информационни табели, чрез своите текстове, ще стимулират посетителите на района за тяхното опазване.

Осъществяване на постоянен и периодичен мониторинг относно качествата на питейните и отпадъчни води на територията на Община Шабла.

На територията на община Шабла качеството на питейните и отпадъчните води се следи чрез извършване на регулярен периодичен мониторинг от РЗИ и собствен мониторинг от «ВиК Добрич» АД. През 2025 г. няма постъпила в община Шабла информация за установени превишения на контролираните показатели за питейни и отпадъчни води от горесцитираните организации.

Повишаване на информираността на населението, обучения, информационно-образователни мерки за формиране, прилагане и изпълнение на целите на политиките, свързани с изменението на климата.

През 2025 г., информация за поведение и действия при бедствия и аварии е публикувана на официалната Интернет страница на община Шабла.

При прогнозиране на опасни атмосферни и други явления общината своевременно предупреждава населението чрез публикуване на информация на фейсбук страницата си и на официалния сайт.

Приоритет 3 - Добро образование, професионално развитие и нови знания за успешна реализация, заетост, висок жизнен стандарт и демографски подем.

Приоритетните дейности по този приоритет са ориентирани към: разширяване на равния достъпа до качествено предучилищно и училищно образование; изграждане на адекватна инфраструктура за образование; повишаване образователното равнище на населението и др.

Важен показател за социално-икономическото състояние на общината са демографските данни във всичките им измерения. Основни източници на информация за тях са Националният статистически институт (НСИ) и Главна дирекция ГРАО чрез своята Национална база данни „Население“.

Данните за 2025 г. не са публикувани от НСИ към момента на изготвяне на настоящия доклад. Данните в таблици са от Националния Регистър на Населението и са актуални към 15.12.2025 г.

**Таблица на адресно регистрираните по постоянен и по настоящ адрес лица
област ДОБРИЧ община ШАБЛА**

Населено място	Постоянен адрес общо	Настоящ адрес общо	Постоянен и наст. адрес в същото НМ
ГР. ШАБЛА	3041	2981	2637
С. БОЖАНОВО	2	9	2
С. ВАКЛИНО	109	142	89
С. ГОРИЧАНЕ	37	38	27
С. ГОРУН	57	73	50
С. ГРАНИЧАР	130	98	76
С. ДУРАНКУЛАК	274	290	222
С. ЕЗЕРЕЦ	68	125	56
С. ЗАХАРИ СТОЯНОВО	68	70	50
С. КРАПЕЦ	207	286	164
С. ПРОЛЕЗ	11	25	8
С. СМИН	33	33	24
С. СТАЕВЦИ	0	2	0
С. ТВЪРДИЦА	9	13	7
С. ТЮЛЕНОВО	31	83	23
С. ЧЕРНОМОРЦИ	24	26	18
Всичко за общината	4101	4294	3453

През отчетната 2025 г. се наблюдава тенденция към лек демографски спад, типичен за крайграничните общини, но със специфично запазване на интереса към определени населени места като центрове за сезонно и постоянно пребиваване.

Показател	2024 г.	2025 г.	Разлика (абс. стойност)	Изменение (%)
Постоянен адрес (общо)	4 173	4 101	-72	-1.72%
Настоящ адрес (общо)	4 341	4 294	-47	-1.08%
Постоянен и настоящ в същото НМ	3 499	3 453	-46	-1.31%

Изводи от демографската картина:

- Устойчивост на градския център: Град Шабла концентрира близо 70% от населението на общината. Въпреки лекия спад по постоянен адрес (от 3090 на 3041 души), градът запазва своята роля на административен и социален център.

- Развитие на малките населени места: Прави впечатление стабилността на с. Ваклино (ръст на настоящия адрес от 139 на 142 души) и с. Горун (ръст от 69 на 73 души). Тези данни показват, че част от селата в общината успяват да привлекат нови жители или да задържат съществуващите, въпреки общата тенденция на страната.

- Специфика на черноморските села (Крапец, Езерец, Тюленово): В тези населени места се потвърждава устойчив модел, при който настоящият адрес значително превишава постоянния: В с. Тюленово броят на живеещите по настоящ адрес (83) е почти три пъти по-голям от тези по постоянен (31); В с. Крапец разликата е близо 80 души в полза на настоящия адрес.

Разликата от близо 193 души в полза на настоящия адрес (4294 срещу 4101 по постоянен) показва, че Община Шабла е привлекателна за хора от други региони, които избират общината за свой дом или място за работа, без да променят административната си регистрация.

Демографските процеси през 2026 г. изискват продължаване на политиките за подобряване на жизнената среда в селата, подкрепа за младите семейства и инвестиции в инфраструктурата на туристическите центрове, където реалният брой жители надвишава статистическия.

Мярка 3.2 Подобряване на образованието и модернизация на образователната инфраструктура

В община Шабла има 4 образователни институции – СУ “Асен Златаров” гр. Шабла, ОУ “Св. Климент Охридски” с. Дуранкулак, ДГ “Дора Габе” гр. Шабла и Център за подкрепа за личностно развитие – гр. Шабла.

Проект „**Единни в различieto, за живота се учим**” е одобрен с Договор № BG05SFPR001-1.004-0022-C01 от 27.02.2025 г. по Програма „ОБРАЗОВАНИЕ“ 2021 – 2027, процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“, съфинансирана от Европейския съюз. Основна цел на проекта е да се създаде устойчива толерантна мултикултурна среда в общинските образователни институции, което кореспондира пряко с Приоритета на процедурата „Приобщаващо образование и образователна интеграция“. С реализиране на планираните дейности ще се постигне подобряване на условията за равен достъп до училищно образование, засилване на мотивацията на ученици и родители за участие в образователния процес, взаимно опознаване на учениците от различни етноси и възпитанието им в дух на толерантност.

В община Шабла са идентифицирани следните целеви групи по проекта в съответствие с представените Анализ-Декларации от директорите на образователните институции:

- Деца и ученици, чийто майчин език не е български, и деца и ученици, чийто майчин език е български – 211бр.

- Родителите на деца и ученици, чийто майчин език не е български, и родителите на деца и ученици, чийто майчин език е български – 158бр.

- Педагогически специалисти и непедагогически персонал (образователни медиатори, социални работници и други) – 24бр.

В рамките на проекта **през 2025 г. са стартирали** дейности, свързани с провеждане на занимания по интереси, тематични срещи и беседи, образователни екскурзии и междуучилищни дейности с деца и ученици за осъществяване на интеркултурно образование. Предвидени са също обучения на педагогически специалисти, дейности за изграждане на общност от активни родители и реализиране на информационни кампании за недопускане на дискриминация.

Дейностите по проекта се изпълняват в партньорство между водещия кандидат Община Шабла и общинските образователни институции: Детска градина „Дора Габе“, Средно училище „Асен Златаров“, Основно училище „Св. Климент Охридски“ и Обединен детски комплекс (ОДК).

СУ „Асен Златаров“ гр. Шабла

Община Шабла изпълнява проект № BG-RRP-1.007-0228 **„Основен ремонт, модернизация и мерки за повишаване на енергийната ефективност на средно училище „Асен Златаров“ – гр. Шабла“**, финансиран по Административен договор за БФП № BG-RRP-1.007-0228 от 22.12.2023г., който се осъществява по Механизма за възстановяване и устойчивост, Стълб „Иновативна България“, Компонент 1 „Образование и умения“, Инвестиция 2 „Модернизация на образователна инфраструктура“, по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции № BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“.

Проектът е с период на изпълнение 35 месеца от датата на подписване на договора за БФП и се реализира поетапно, като дейности по него се изпълняват и през 2025г., а одобрената стойност е в размер на 2 239 749,82 лв. с ДДС, представляващи 100% безвъзмездна финансова помощ.

В рамките на проекта са изпълнени дейности по основен ремонт на сградата на училището, включващи прилагане на мерки за енергийна ефективност, ремонт на покрива и част от фасадата, подмяна на дограма, изграждане на нови ОВК и осветителни инсталации, ремонт на санитарни помещения, подмяна на подови настилки, инсталиране на фотоволтаична система с батерии за собствена консумация, както и изграждане на асансьор за осигуряване на достъпна среда за лица в неравностойно положение. Реализирани са и допълнителни строително-монтажни работи, чрез които е постигнато цялостно обновяване на облика на образователната институция, както и устойчиво спестяване на енергийни, водни и други ресурси.

В края на отчетния период бяха открити 3 нови STEM кабинета в СУ **„Асен Златаров“**. Те са изградени по проект № BG-RRP-1.015-0718 **„Изграждане на училищен STEM център по природни науки и зелени технологии в Средно училище „Асен Златаров“ – гр. Шабла“**, финансиран по Договор № BG-RRP-1.015-0718-C01 от 05.08.2024 г., осъществяван с финансовата подкрепа на Националният план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), Стълб „Иновативна България“, Компонент 1 „Образование и умения“, Инвестиция 1 (C1.I1) „Центрове за НТИМ и иновации в образованието“, по процедура за директно предоставяне на средства от Механизма за възстановяване и устойчивост BG-RRP-1.015 „Училищна STEM среда“. Резултата от изпълнените дейности по проекта е новоизграден и новооборудван STEM център, в т.ч. високотехнологични оборудвани и свързани класни стаи (ВОСКС). По проекта бе предвидено три класни стаи да бъдат трансформирани в STEM център по природни науки и зелени технологии. Едната класна стая бе пригодена за лекционна/теоретична дейност, другата за лабораторни изследвания/дейности, а третата бе трансформирана в училищен мейкърспейс (творческа работилница). Пет кабинета бяха високотехнологично оборудвани и свързани класни стаи. Новият STEM център бе изграден в направления „Природни науки“ и „Зелени технологии и устойчиво развитие“, а съществуващият училищен мейкърспейс по LEGO роботика бе надграден в направление „Роботика и Кибер – физични системи“. Основният фокус в центъра е насочен към прилагане на STEM иновации, проектно-базирано обучение и иновативен подход в преподаването, което прави учениците главни участници в учебния процес.

Чрез реализираната дейност се изпълни главната цел на инвестицията, а именно осигуряването на физическата среда и техническото оборудване и обзавеждане на STEM

пространства в училищното образование с оглед създаване на интегрирана учебна среда от ново поколение, която да поощри и подкрепи образователните иновации в обучението и преподаването в сферата на STEM и да се повиши интересът към науките и научните изследвания у учениците.

ОУ „Св.Климент Охридски“

ОУ „Св.Климент Охридски“ спечели няколко проекта през 2025 година.

НП „България – образователни маршрути“, модул „Културните и научните институции като образователна среда“, е насочена към реализирането на образователни маршрути с цел активно учене в и извън училищна среда. Дейностите по модула допринасят за обогатяване на когнитивните способности, подобряване на социалните умения и формиране на здравословен начин на живот у учениците, както и за изграждане на умения за работа в екип, ефективна комуникация и толерантност. В рамките на проекта учениците от ОУ „Св. Климент Охридски“ посетиха прожекция на филм в кино „Петър Слабаков“ – гр. Каварна. Целева група по проекта са 26 ученици, от които 20 са от ромски произход.

ОУ „Св. Климент Охридски“ е партньор на Община Шабла по проект **„Единни в различието, за живота се учим“**, финансиран по Програма „Образование“ 2021–2027. Учениците посетиха село Дъбовик, Зоологическата градина в гр. Добрич и Художествената галерия в гр. Балчик. Броят на учениците е различен в зависимост от състава на групата за занимания по интереси.

ОУ „Св. Климент Охридски“ сключи Административен договор за БФП № BG-RRP-1.015-0363-C01 от 25.09.2024г. за изпълнение на проект BG-RRP-1.015-0363 **„Изграждане на училищен STEM център по природни науки и зелени технологии в основно училище „Св. Климент Охридски“ – с. Дуранкулак**, който се осъществява по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ).

В рамките на проекта кабинетът по физика беше преобразуван в модерна образователна среда, като бяха извършени строително-монтажни дейности и беше доставено специализирано оборудване със съответния софтуер.

Образователните дейности са организирани като интегрирани, интердисциплинарни и проектно-базирани занятия, включващи учебните предмети „Родинознание“, „Човекът и природата“, „Физика и астрономия“, „Математика“ и „Компютърно моделиране и информационни технологии“. Чрез съвместна работа по проекти и практически задачи се насърчава работата в екип, взаимното уважение, социалното включване и равнопоставеното участие на всички ученици. Проектът беше реализиран за срок от 35 месеца със 100% безвъзмездна финансова помощ в размер на 26 894,88 евро (52 601,81 лв.) с ДДС, като изпълнението му приключи през 2025 г.

Одобрената безвъзмездна финансова помощ е в размер на 285 423,60 лв., представляваща 100% от допустимите разходи за изпълнение на проекта. Срокът за реализация на проекта е 36 месеца.

ДГ „Дора Габе“

В **Детска градина „Дора Габе“** задължителната предучилищна подготовка е за децата от втора, трета и четвърта група, където се обучават 65 деца. Броят на децата от ромски произход в детската градина е 30. Мерките, предприемани за преодоляване на причините за отпадане включват: мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на децата, създаване на допълнителни ситуации по български език. Друга група мерки включват ежеседмични контакти от учителите по групи. Провеждат се индивидуални срещи на родителите с директора на ДГ. Включва се родителската общност за повишаване активността и сътрудничеството с екипа на детската градина.

С цел подобряване на възможностите за обучение на деца от уязвимите групи се осигурява обща и допълнителна подкрепа от психолог, логопед и ресурсен учител с помощта на РЦПППО гр. Добрич и ЦОП гр. Шабла. Ежедневно се прилагат и мерки за превенция на обучителните трудности и ранно оценяване на риска от тях.

През 2025 г. бяха реализирани 11 обучения, пряко свързани с ежедневната практика на педагогическите специалисти, насочени към надграждане и развитие на ключови компетентности за създаване на иновативна образователна среда в детската градина. В четири от обученията взеха участие и помощник-възпитателите.

ДГ „Дора Габе“ работи по следните проекти през 2025 година

С цел успешно преодоляване на причините за отпадане на деца, както и за осигуряване на пълен обхват и устойчиво задържане на децата в ДГ „Дора Габе“, детската градина е партньор на Община Шабла по проект „Единни в различието, за живота се учим“, финансиран по Програма „Образование“ 2021–2027. Основната цел на проекта е осигуряване и гарантиране на равен достъп до качествено образование и подкрепа за личностно развитие в системата на предучилищното образование на деца от ромски произход и деца в неравностойно социално положение, като предпоставка за тяхното равноправно социално включване, задържане в образователната система и пълноценна личностна реализация.

В проекта са включени всички деца, записани в детската градина, разпределени в четири групи: „Пея и танцувам“, „Играя и спортувам“, „Театрална фантазия“ и „Екология“. От 01.10.2025 г. по проект „Единни в различието, за живота се учим“ е назначен един образователен медиатор.

Децата от трета и четвърта възрастова група участват и в допълнителни форми на обучение, които не са пряка дейност на детската градина, а се организират и ръководят от ОДК.

Центъра за подкрепа за личностно развитие - (ОДК)

В ОДК са създадени много добри условия и се работи за развитие на интересите, таланта и дарованията на всяко дете чрез разнообразни кръжоци и клубове. През 2025 г. са **сформирани общо 13 групи**, в рамките на които учениците и децата участват в следните клубове и състави: Клуб „В моята цветна градина“, Клуб „В света на игрите и приказките“, „Клуб „Сръчко“, Клуб „Пей с мен“, Клуб „Приказан свят“, Клуб „Млад артист“, Клуб „Еко-арт ателие“, Клуб „Танцувай с мен“, „Куклено-театрален състав“ и „Мажоретен състав“. В по горе посочените клубове и кръжоци са включени 108 деца и ученици от Детска градина „Дора Габе“ гр. Шабла и СУ **“Асен Златаров”** гр. Шабла като в Мажоретния състав са включени и ученици от ОУ „Св. Климент Охридски“. Всички участници получават предметни награди.

Мярка 3.3 Подобряване на условията за спорт и развитие на младежки дейности

Към тази мярка се отнасят дейности, свързани с насърчаване на масовия спорт и провеждане на спортни състезания; поддържане на открити и закрити спортни площи, включително изграждане на нови спортни съоръжения, както и системна рехабилитация и модернизация на съществуващата спортна инфраструктура в Община Шабла.

Спортният живот в общината през 2025 г. бе изключително динамичен, включващ събития с местно, национално и международно значение. Като най-масабни по своя характер и принос за популяризирането на региона се отличават: 25 - 27 юли 2025 година Шабла бе домакин на IV кръг от Държавното първенство по плажен волейбол; От 19 юни 2025 година четиридневен фестивал по авиомоделизъм, който се проведе на стадиона в Шабла; „Лятна тенис лига“ от 4 до 10 август; Международен турнир по

петанк; Детски футболен турнир „Сънрайс къп“; Купа „България“, турнир по подводен риболов; Трансграничен маратон, VIA PONTICA”; Автомобилно рали „Дружба“; Футболна коледа- спортен празник.

Мярка 3.4 Създаване на разнообразни и гъвкави възможности за професионална реализация, подобряване на заетостта и квалификацията на работната сила

Следващите данни са предоставени от Дирекция „Бюро по труда“ гр. Каварна за отчетния период 2025 година:

Равнището на безработица в община Шабла, изчислено като дял на регистрираните в Бюрото по труда безработни лица спрямо икономически активното население, е 6,90 %. За отчетния период регистрираните безработни лица в трудоспособна възраст са 112, от които 26 лица са от ромски произход.

Брой включени лица в заетост по програми за временна заетост: общо 14, от които роми са 8. Разпределението по вид програми е както следва:

- Национална програма за заетост и обучение на продължително безработни лица — общо 13, роми - 8;
- Национална програма за обучение и заетост на хора с трайни увреждания общо 1, роми - 0;

Брой включени лица в професионално ориентиране за подгрупи младежи, жени и над 55 г.:

- Професионално ориентиране — 135 лица;
- Мотивиране за активно поведение на пазара на труда - 20 лица;

През 2025 година няма работодатели от община Шабла ползвали мерки за насърчаване на заетостта, като едно лице е сключило договор за започване на самостоятелна стопанска дейност по чл.47, алл.1 от ЗНЗ

Проекти по оперативни програми и др.;

Проект „Започвам работа -- Компонент 2 „Обучение“

Проект „Започвам работа“ е финансиран от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд+ и има за цел да бъде осигурен цялостен пакет от мерки, насочени към интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица с акцент върху лица в неравностойно положение.

В рамките на Компонент 2 „Обучение“ е предоставена възможност за изпреварващо обучение на кадри на база на идентифицирани потребности от работодатели, както и за сектори, посочени в различни стратегически документи. Целта е да бъдат обучени лица, които да задоволят потребностите на работодателите в сектори, където е идентифициран недостиг на кадри. Бюджетът е в размер на 17 000 000,00 лв. - 1 8 691 961,98 евро, а периодът на изпълнение до края на 2027 г.

Посредством проекта се предоставя възможност на неактивни и безработни лица да се включат в обучения за придобиване на:

- Степен на професионална квалификация или част от професия;
- КК1 - Езикова грамотност;
- КК2 - Многоезикова компетентност;
- КК3 - Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството;
- КК5 -Личностна компетентност, социална компетентност и компетентност за придобиване на умения за учене;

- КК6 - Гражданска компетентност;
- КК7 - Предприемаческа компетентност.

Предвидените по проекта обучения се реализират чрез предоставяне на поименни ваучери на лицата от целевата група, съгласно Правилник за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (П РЧР), Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и Фонда за справедлив преход (накратко Правилника), приет с Постановление N2 48 на Министерски съвет от 04.04.2023 г.

През 2025 г. 16 лица от община Шабла се включиха в обучение /КК6 - Гражданска компетентност“ от които 10 са се самоопределили като роми.

Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания”.

Тук основната цел е да се повиши пригодността за заетост и да се осигури такава на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда” безработни лица с увреждания, като предпоставка за преодоляване на социалната им изолация и за пълноценното им интегриране в обществото. По програмата са устроени на работа общо 1 лице на длъжност: „чистач – хигиенист“ за период от 2 години.

Национална програма „Обучение и заетост на продължително безработни лица”. Тук основната цел е осигуряване на заетост на продължително безработни лица, регистрирани в бюрата по труда. По програмата са устроени на работа 11 лица на длъжност „общ работник” за период от 2 месеца.

Проект "Започвам работа" - Компонент 3 "Заетост" BG05SFPR002-1.003-0001, финансиран по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 -2027, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд+. Основната цел на проекта е осигуряване на мерки, насочени към интеграция на пазара на труда на неактивни и безработни лица с акцент върху лицата в неравностойно положение, чрез включване на лицата от целевите групи в заетост. По проекта са устроени на работа 6 лица на следните длъжности: 4 лица на длъжност „общ работник“, 1 на длъжност „портиер“ и 1 на длъжност „чистач – хигиенист“. Реализацията на проекта е от 01.05.2024 г. до 01.05.2025 година. Три лица от целевата група имаха още шест месеца заетост до 06.11.2025 г. финансирана от община Шабла. По същият проект бяха включени още 6 лица от целевата група на длъжност - общ работник. Същият стартира от 20.03.2025г. до 24.03.2026г. като три от лицата ще имат заетост още шест месеца след приключване на проекта финансирането е за сметка на община Шабла.

Приоритет 4 - Електронно управление, администрация близо до гражданите и предоставяне на качествени и достъпни административни, здравни, социални и културни услуги.

Електронното управление е ключов инструмент за модернизация на публичната администрация и за изграждане на по-тясна връзка между институциите и гражданите. Чрез внедряване на дигитални технологии се създават условия за по-ефективна, прозрачна и отговорна администрация, която работи в интерес на обществото.

Администрация, близо до гражданите, означава лесен достъп до услуги, намаляване на административната тежест и съкращаване на сроковете за обслужване. Дигитализацията позволява заявяване и получаване на услуги онлайн, без необходимост от физическо посещение на институции, което спестява време и ресурси както на гражданите, така и на бизнеса.

Мярка 4.1 Подобряване на достъпа до електронни административни услуги

Над 150 електронни услуги от Община Шабла могат да се заявят онлайн чрез Единният портал за достъп до електронни административни услуги (eGov.bg) на Министерството на електронното управление.

През 2025 година Община Шабла, предприе стъпки за въвеждане на изцяло електронен вътрешен оборот на документи. Проведени са вътрешни разяснения относно задължителното използване на квалифициран електронен подпис (КЕП) при работа с електронни документи, както и са осигурени квалифицирани електронни подписи (КЕП) на служителите с цел гарантиране на тяхната идентификация при работа с информационни системи; служителите на общинската администрация са преминали онлайн обучение, организирано от Министерството на електронното управление, свързано с прилагането на електронния документооборот и работата с електронни административни услуги. В резултат на предприетите действия е създадена необходимата организационна, техническа и нормативна среда за поетапно преминаване към изцяло електронен вътрешен оборот на документи в Община Шабла. Осигурени са условия за повишаване на ефективността, проследимостта и прозрачността на административните процеси, както и за намаляване на административната тежест.

Мярка 4.2 Развитие на административния капацитет и управление на общинската собственост в услуга на гражданите и бизнеса

Общинската собственост е постоянен източник на приходи за общинския бюджет и обезпечава финансирането на голямата част от общинските дейности. При добро управление на частната общинска собственост, тя носи приходи в общинския бюджет, чрез събиране на наемни задължения, продажби, право на ползване, право на строеж и други ограничени вещни права. Община Шабла има приета Програма за разпореждане с общински имоти през 2025 година Изпълнението на Програмата през 2025г. се реализира в условията на засилен инвеститорски интерес към имоти в регулация. В последните месеци са постъпили искания за продажба на имоти, които ще бъдат обект на изпълнение в Програмата за управление и разпореждане с имоти общинска собственост за 2026г.

В отчетния период да постъпили 18 искания на физически и юридически лица за закупуване на общински имоти. През 2025 година са проведени 14 търгове и конкурси за наем на общинско имущество. От проведените търгове, конкурси и процедури по ЗОС за отдаване под наем на обекти – публична и частна общинска собственост през 2025год. са сключени 104бр. договори с наематели.

Мярка 4.3 Подобряване на достъпа до здравното обслужване на населението и развитие на инфраструктурата на здравеопазването

На територията на община Шабла функционира Филиал на Центъра за спешна медицинска помощ. В общината работят четири общопрактикуващи лекари - трима в гр. Шабла и един в селата Крапец и Дуранкулак. За осъществяване здравната политика на територията на община Шабла е назначен здравен медиатор, който е от ромски произход. Дейността му е насочена към разяснителни кампании в ромската общност, подпомагане на нуждаещите се хора от малцинствените групи за достъп до здравни и социални услуги.

Мярка 4.4 Развитие на социалните услуги и подобряване на социалната инфраструктура

Критерий за успеха и устойчивостта на резултатите от прилагането на Плана за интегрирано развитие за периода 2021-2027 г. е състоянието на социалните услуги.

Стартиралото през 2019 г., предоставяне на социална услуга за хора с право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност; децата с право на чужда помощ с определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност и децата без право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност, по механизма за „Лична помощ“ по реда на Закона за личната помощ се осъществяваше и през 2025 г. За ползвателите на услугата „Лична помощ“ е механизъм за подкрепа за пълноценното им участие в обществото, за извършване на дейности, отговарящи на индивидуалните им потребности от личен, домашен или социален характер и за преодоляване на бариерите на функционалните им ограничения. Осигурена беше заетост на 59 лица, които обслужваха 59 потребители по механизма „Лична помощ“.

И през 2025г., Община Шабла беше доставчик на социална услуга „**Асистентска подкрепа**“, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на лица с трайни увреждания и такива в нетрудоспособна възраст с невъзможност за самообслужване, и се изпълнява от лице назначено на длъжност „социален асистент“. Социалната услуга е делегирана от държавата дейност. Услугата се предоставя в пълен обем като броя на потребителите постоянно расте. Осигурена беше заетост на 9 лица, които обслужваха 27 потребители на социалната услуга „Асистентска подкрепа“.

Центърът за обществена подкрепа (ЦОП) предоставя социални услуги, насочени към деца и техните семейства. Основната цел на услугата е осигуряване на комплексна подкрепа за превенция на риска и насърчаване на пълноценното развитие на децата в семейна среда. В рамките на дейността се предоставят логопедична и психологична рехабилитация, консултиране и подкрепа на родители, както и мерки за превенция на отпадането от училище и превенция на делинквентно поведение. Услугите се осъществяват както в индивидуална, така и в групово форма, съобразно конкретните потребности на децата и семействата. Основен приоритет в работата на ЦОП е превенцията на насилието и ограничаването на риска от отпадане от образователната система. Центърът организира обучения за изграждане на умения за самостоятелен живот, предоставя консултиране и подкрепа на семейства в риск, както и специализирана работа с деца с противообществени прояви и деца, жертви на насилие. Чрез предоставяните услуги се цели повишаване на родителския капацитет, подобряване на семейната среда и създаване на условия за успешна социална интеграция и личностно развитие на децата.

Центърът за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ) предоставя социална услуга, насочена към подкрепа на индивидуалното развитие, поддържане и придобиване на нови умения и насърчаване на самостоятелността на деца и възрастни от различни рискови групи. Основната цел на услугата е социална интеграция и превенция на социалното изключване чрез прилагане на целенасочени дейности, съобразени с индивидуалните потребности на потребителите. В рамките на ЦСРИ се реализират разнообразни консултативни, терапевтични и рехабилитационни дейности, насочени към изграждане, поддържане и разширяване на социалните и комуникативните умения. Услугата включва също обучения и практически занимания за формиране на умения за водене на самостоятелен начин на живот, повишаване на личната отговорност и подобряване качеството на живот на потребителите. Чрез предоставяната подкрепа се създават условия за пълноценно участие в обществения живот и повишаване степента на социална адаптация и независимост.

Екипа от длъжности включва социален работник, трудотерапевт, медицинска сестра, психолог, рехабилитатор, хигиенист и шофьор. За отчетния период услугите на

ЦСРИ е използвана от 85 лица, новоприетите потребители са 41, а прекратените случаи са 20. Общия капацитет е 30 лица и няма свободни места. Проведени са 1592 рехабилитационни сесии, 1860 терапевтични дейности, 2932 групови занимания и 755 обучения за самостоятелен начин на живот. Средния брой посещения на един потребител е от 4 до 8 пъти месечно.

Проблемите на ЦСРИ се свеждат до липса на специалисти на голям брой потребители. Материалната база е добра. Има нужда от подмяна на офис техника и покупка на апаратура за заниманията по медицинска и двигателна рехабилитация.

И през 2025 година община Шабла работи по проект **„Топъл обяд в община Шабла“** по Операция BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“ за най-нуждаещите се лица от Община Шабла по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ на Програма за храни и основно материално подпомагане 2021-2027, съфинансирана от европейски социален фонд плюс. Основната цел на проекта е да осигури здравословна, разнообразна и питателна топла храна за обяд на хората живеещи на територията на община Шабла, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава, както и прилагане на съпътстващи мерки, които подпомагат социалното им приобщаване. Топлият обяд се предоставя от Домашен социален патронаж – гр. Шабла на 25 лица отговарящи на целевите групи от Наредба № РД-06-53/17.09.2021г. Срокът на изпълнение проекта е до 30.09.2026 г. С предоставянето на услугата до 30 септември 2026 година, операцията ще продължи да допринася за постигане общата цел на програмата, свързана с осигуряване на здравословна, разнообразна и питателна топла храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава. Дейностите ще продължат да осигуряват подкрепа в ежедневието на лица без доходи или с ниски доходи, възрастни хора и хора с увреждания, които живеят сами в община Шабла.

През 2025 година община Шабла работи по проект BG05SFPR003-1.006 **“Детска кухня”**, финансиран по Програма за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027 г., съфинансирана от Европейски социален фонд плюс. По-горе посочения проект община Шабла осигурява по едно обедно хранене на до 17 деца дневно. Храната се приготвя от детска млечна кухня, ситуирана в Детска ясла „Радост” - град Шабла.

В рамките на проекта се предоставят помощ под формата на ваучери/карти за детска кухня в община Шабла, предназначени за деца от 10-месечна до 3-годишна възраст, на които се приготвя обедно хранене, което не е осигурено по друг ред. Основната целева група за подпомагане с ваучери/карти за детска кухня се определят от Дирекция социално подпомагане (ДСП), като се включват деца, в т.ч. и деца с увреждания на семейства без доходи или с ниски доходи, които не са в състояние или са в затруднение да осигурят здравословно и пълноценно хранене на децата си. Помощта се предоставя на лицата въз основа на оценка на дохода, нивото на материално лишаване и необходимостта от този вид подкрепа. Срокът на изпълнение на проекта е до 31.12.2027 г.

В изпълнение на дейности по Проект **„Подобряване на материалната база на Домашен социален патронаж – гр. Шабла чрез доставка на кухненско оборудване и обзавеждане”** е закупено и монтирано предвиденото в проекта кухненско професионално оборудване, чрез което са оптимизирани и обновени средата и условията на работа на служителите в **Домашен социален патронаж - гр. Шабла**. По проекта е закупено ново мебелно обзавеждане за Столовата на Домашен социален патронаж. Подобрената социална среда доведе до положителен социален ефект, както за потребителите на домашния социален патронаж които се хранят в стола, така и за потребителите по проект „Топъл обяд в община Шабла”.

Чрез изпълнението на проекта са постигнати следните ефекти:

- По-добра ефективност при приготвянето на храната за крайните потребители на услугите на Домашен социален патронаж и обществена трапезария;
- Осигурени по-добри и безопасни условия на труд за персонала, приготвящ храната за потребителите и на двете услуги. Повишаване на репутацията и утвърждаване на ДСП – гр. Шабла като привлекателно работно място;
- Подобряване на социалната среда, чрез подмяна на обзавеждането в Столовата на ДСП.
- Популяризиране на услугата, чрез модернизация на оборудването;
- Създаване на възможност за увеличаване броя на ползвателите на услугата, чрез увеличаване на капацитета, повишаване производителността на персонала, работещ в социалния патронаж и оптимизиране на работния процес.

Стойността на Договора за съвместна дейност между Фонд „Социална закрила“ и Община Шабла е на стойност 35 862,00 лв. с ДДС, от които финансовият принос на ФСЗ е в размер на 27 613, 74 лв. с ДДС лв., а съфинансирането, което се осигурява от община Шабла е в размер на 23 %.

На 17.11.2025 г. бе подписан Договор № BG-RRP-13.009-0032-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проект „**Доставка на електрическо превозно средство и доставка и монтаж на зарядна станция за нуждите на Център за социална рехабилитация и интеграция**“ по Процедура BG-RRP-13.009 „Инсталиране на фотоволтаични системи (ФЕЦ) в съществуващи социални услуги, делегирана от държавата дейност и закупуване на електрически превозни средства, включително свързани зарядни станции за предоставяне на социални услуги“ от Национален план за възстановяване и устойчивост. Обща цел на проектното предложение е повишаване на енергийната ефективност, намаляване на енергийната зависимост и подобряване на оперативната устойчивост в сектора на социалните услуги, чрез закупуване на нов неупотребяван изцяло електрически автомобил, както и да се достави и монтира зарядна станция за нуждите на Център за социална рехабилитация и интеграция – гр. Шабла. Одобрената безвъзмездна финансова помощ е в размер на 113 600 лв. с ДДС, представляващи 100% от одобрените и реално извършени разходи за осъществяването на проекта, предоставени от Механизма за възстановяване и устойчивост. Сроктът за изпълнение на инвестицията е 30.06.2026 г.

Мярка 4.5 Развитие на културата и обновяване на културната инфраструктура

В общината функционира добре изградена мрежа от културни институти и организации. Основните средища на културното развитие и духовното обогатяване на населението са 9-те народни читалища. Най-активните културни институции в общината са читалищата в град Шабла и селата Дуранкулак, Крапец и Ваклино на база на големия брой художествени състави, клубове и групи, които функционират към тях и активното участие, което са взели в много културни мероприятия в региона и в страната. Читалищата в общината, съвместно с общински служители организират и поддържат богат културен календар и разнообразяват духовния живот на местното население.

Народно читалище „Зора 1894“ – гр. Шабла. То е най-голямото в общината и към него работят следните състави и групи: Детски танцов състав „Бърборино“ ; Младежки танцов състав „Българка“; Фолклорна група „Добруджанка“; Кръжок по фолклор; Школа по изобразително изкуство и дърворезба; Клуб за народни хора и танци; Клуб по йога и възстановителна гимнастика ; Школа по пиано.

През отчетния период се проведе редица събития, традиционни празници и чествания, концерти, постановки и кино прожекции.

Приоритет 5 - Достъпност и свързаност, чрез подобряване на инфраструктурата, мобилността, телекомуникациите, цифровизация и интегрирано развитие на всички видове територии.

Петият приоритет има комплексен характер и е свързан главно с изграждане и обновяване на техническата инфраструктура, имаща пряко въздействие върху състоянието на околната среда. В района има дефицити на инфраструктурите, включително – транспортна, ВиК и енергийна, които оказват негативно влияние върху състоянието на въздуха, водите и почвите, а опазването на околната среда е приоритет залегнал във всички стратегически и програмни документи на национално и европейско ниво.

Приоритетни са дейностите по обновяване на водопроводната мрежа, управление на отпадъчните води и повишаването на свързаността на населението с пречиствателни станции за отпадъчни води.

Мярка 5.1. Подобряване на транспортната достъпност и свързаност

Ремонт и рехабилитация на улична мрежа и тротоари в населените места на община Шабла

През отчетния период са извършени следните ремонтни дейности за подобряване и обезпечаване на транспортната достъпност в общината:

1. Рехабилитация на общинска път DOB2220 /I-9 Дуранкулак – Шабла / Ваклино – Смин – Черноморци – 3. Стояново/ III – 2904/ с дължина 8 731 м, на територията на община Шабла. През 2026 се очаква назначаването на Държавна приемателна комисия за да бъде напълно завършен пътния обект.

2. По Проект „Рехабилитация на улична мрежа в гр. Шабла“ който е на стойност 1 949 224 лв., осигурени от Програма за развитие на селските райони 2014-2020, по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“. Общата цел на проекта е да се обновят, подобрят и модернизират условията на живот в Община Шабла, както и да се повиши сигурността на местното население чрез рехабилитация на улична мрежа в гр. Шабла. Напълно обновени са следните улици на територията на община Шабла:

- улица "Искър" в гр. Шабла L=772,11 м.,
- улица "Надежда" в гр. Шабла L=277,96 м.
- улица "Шипка" в гр. Шабла L=894,65 м.
- улица "Странджа" в гр. Шабла L=224,32 м.
- улица "Волга" в гр. Шабла L=838,41 м

3. Реконструкция на улична мрежа, съоръженията и принадлежностите към тях по ул. „Червеноармейска“ /от кръстовището на ул. „Батак“ до кръстовището на ул. „2-ри юни“/ и ул. 2-ри юни“ /от кръстовището на ул. „Струма“ до кръстовището на ул. „Заводска“/. Строителните дейностите се изпълниха и по двете улици с оглед предназначението им да служат за околоръстно трасе, обслужващо тежкотоварното транзитно движение. През 2026 се очаква назначаването на Държавна приемателна комисия за да бъде напълно завършен пътния обект.

През февруари 2025 година с държавна приемателна комисия е въведен в експлоатация реконструираният общински път Тюленово-Горун. Проектът е реализиран по Инвестиционната програма за общински проекти чрез финансиране от Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Дължината на ремонтираният участък е 8 040 линейни метра. Основната цел на проекта е да се възстановят и подобрят транспортно-експлоатационните качества на пътната настилка, целящи съхранение на пътната конструкция в дълбочина. Ремонтираният участък от пътя има социален

характер с местно стопанско значение. Общински път започва от село Тюленово, продължава до село Горун и се свързва с републиканския път I-9. Явява по-пряка транспортна връзка между посочените населени места и осигурява свързаност с републиканската пътна мрежа от по-висок клас, а оттам и с основните агломерационни центрове в Североизточните части на България.

През 2026 г. се предвижда изпълнение на строително-монтажни работи за рехабилитация на улична мрежа като ще бъдат рехабилитирани 4 улици в град Шабла – ул. „Приморска”, ул. „Елбрус”, ул. „Висла” и ул. „Дунав” по Проект „Рехабилитация на съществуващи улици в гр. Шабла, община Шабла”, одобрен с Договор № 08/Г.6/01/003544-С01 от 29.09.2025 г. по интервенция П.Г.6. „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони“ от Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г., съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

4. През отчетния период Община Шабла стартира изпълнението на стратегически важен обект за пътната инфраструктура в региона. Източник на финансиране е Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони (2023-2027 г.), съфинансиран от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Стойност на проекта: 1 955 704,26 лв. без ДДС (100% безвъзмездна финансова помощ).

Инвестиционният проект обхваща рехабилитация на общински път DOB2222 в участъка от км 3+610 до км 5+600 (от началото на с. Крапец до къмпинг „Карвуна“).

- Предвидените дейности включват:
- Цялостна рехабилитация на асфалтовата настилка;
- Технологично уширение на уличното платно;
- Подмяна на съществуващите бордюри от двете страни на пътя;
- Обновяване на съществуващите тротоари в регулацията на населеното място;
- Изграждане на нови тротоарни площи извън границите на селото за осигуряване на пешеходна свързаност.

Обновяването на път DOB2222 е ключова стъпка към модернизацията на общинската пътна мрежа. Проектът не само ще подобри комфорта на пътуване, но и ще съхрани автентичния облик на селските райони, като същевременно ги свърже по-ефективно с основните пътни артерии на страната. Срок за изпълнение е до 36 месеца.

ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО.

За осигуряване на пълна информираност, публичност и прозрачност относно изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Шабла (ПИРО), постигнатите резултати и ефективното използване на финансовите ресурси, в документа е заложен специализиран Комуникационен план. Той дефинира конкретните методи и подходи за взаимодействие с различните заинтересовани страни – граждани, бизнес и обществени организации – както в хода на изготвянето на плана, така и при неговата последователна реализация през периода 2021–2027 г.

В духа на принципите за добра администрация и отчетност, ПИРО е публикуван и достъпен на официалния сайт на община Шабла (shabla.bg), където всеки заинтересован може да се запознае с детайлите му. Настоящият годишен доклад също ще бъде публично оповестен на интернет страницата веднага след неговото официално приемане от

Общински съвет – Шабла. Паралелно с това, чрез секцията за новини и съобщения на общинския портал, регулярно се предоставя актуална информация за всички текущи действия и проекти на Общината, които имат пряк принос към постигането на заложените в плана цели.

ПИРО Шабла 2021–2027 г. изпълнява ключова роля като водещ стратегически документ, определящ основните насоки за разработване на по-подробни местни политики и секторни стратегии. Планът е в пълен синхрон с останалите стратегически документи на местно ниво, което гарантира интегриране на усилията и устойчиво развитие на региона. Този системен подход позволява на Община Шабла да отговори на съвременните предизвикателства чрез насърчване на зелени и сини инвестиции, преход към кръгова икономика и ефективно управление на риска, превръщайки автентичността и природните дадености на района в дългосрочно конкурентно предимство.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА 2021-2027

От приемането на Плана за интегрирано развитие на община Шабла (ПИРО) през 2021 г., Общината е създала ефективна организация за неговото прилагане, обхващаща етапите на планиране, вътрешен мониторинг, отчетност и последващ контрол. В администрацията функционира утвърден механизъм за идентифициране и подбор на приоритетни проекти, който гарантира, че всяка инициатива съответства на дългосрочната визия за развитие на региона. Процесът на ежегодно проектиране и стратегическо планиране е пряко обвързан със следните ключови критерии:

На първо място, изборът на обекти и дейности се диктува от изискванията на действащата нормативна уредба, която вмениява на общините конкретни задължения по изграждането на публична инфраструктура и предоставянето на услуги. Водещ фактор е и социалната необходимост от създаване на благоприятни условия за живот и комфортна среда на обитаване, които да превърнат общината в притегателен център за населението и най-вече за младите хора.

Приоритизирането на инвестициите е съобразено с финансовите възможности на общинския бюджет, особено в случаите, изискващи собствено съфинансиране, както и с поддържането на висока степен на проектна готовност. Това позволява на Община Шабла да реагира своевременно при откриване на нови процедури за безвъзмездна помощ по оперативните програми. Администрацията поддържа активна политика по постоянно търсене на алтернативни възможности за финансиране, като се стреми да максимизира усвояването на ресурси по всички приложими за общината като бенефициент инструменти. Този комплексен подход гарантира, че ПИРО не е просто статичен документ, а работеща рамка за устойчив икономически и социален растеж.

Общи заключения по отношение изпълнението на ПИРО 2021-2027:

Ангажиментите на Общината са свързани с поддържането и обновяването на общинската транспортна инфраструктура, уличната мрежа, водоснабдителна и канализационна инфраструктура, подобряване управлението на отпадъците, повишаване на енергийната ефективност и намаляване на публичните разходи за енергия. Осигуряването на финансови ресурси за развитието на техническата инфраструктура е приоритет, предвид нейната значимост за интегрираното социално-икономическо развитие и привличането на инвестиции в общината.

За подобряване на резултатите за изпълнението на ПИРО на Община Шабла за периода 2021 – 2027 година, основно следва да се работи за:

- постигане на устойчив икономически растеж;

- осигуряване на финансови ресурси чрез различни източници на финансиране; - привличане на външни инвестиции;
- повишаване на заетостта на населението, не само чрез мерки и програми за заетост, но и създаване на трайни работни места;
- целесъобразно използване на културно-историческото наследство;
- внедряване на иновативни подходи;
- разширяване използването на съвременни информационни системи и електронни услуги в различни сфери на обществения живот.

Препоръки:

- Изграждане на социални програми и инфраструктура, насочени към подобряване на качеството на живот и привличане и/или задържането на млади семейства, за да се подобрят демографските характеристики на общината;
- Имплементиране на мерки за задържане на децата в образователната система, като се предоставят стимули за високо качество на образованието и разнообразни възможности за учене и развитие;
- Проучване и изпълнение на проекти за развитие на разнообразни форми на туризъм, поддържащи услуги и инфраструктура, реклама и привличане на туристически интерес.
- Търсене на възможности за обучение на експертите от общинската администрация, за да бъдат в крак с последните тенденции и практики в управлението на околната среда, икономическото развитие и образованието;
- Укрепване на партньорствата с местни и регионални организации, бизнес сектора и общността с цел съвместни усилия за постигане на общите цели за устойчиво развитие;
- Продължаване изпълнението на проекти за повишаването на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници;

Община Шабла ще продължи и през 2026 г. последователната си дългосрочно ориентирана общинска политика, отговаряща на обективните социално-икономически и обществени условия за действие, насочени към постигане на определената в ПИРО визия, отразяваща желанието за достигане на определено ниво на развитие и адекватно включване в новите изисквания на програмен период 2021-2027 г., а именно:

„Община Шабла – интегриран граничен туристически Черноморски район с уникално природно и културно наследство, конкурентоспособна икономика, привлекателно място за инвестиции и иновации с високообразован човешки капитал.“

Докладът за наблюдение изпълнението през 2025 година на Планът за интегрирано развитие на Община Шабла 2021-2027 г. е приет от Общински съвет Шабла с Решение № ..... по Протокол № ..... г.